

1. తెలుగు మార్కులు
2. సంకల్పించి వేరయ్య
3. చిత్తవారం
4. చిత్తవారం
5. అమ్మ - అమ్మ
6. అమ్మ - అమ్మ

సంచిక 25

మా పో నం భాషణలు.

[illegible]

“రంగగారు బైటకు రావడం అవసరం”

మద్రాసులో 14 తేది శ్రీ దాసరంగగారి అర్హతప్రకటన సమావేశమై ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారి తీర్మానం.

1. రంగగారిపై కొద్దిగా తేబడిన కేసులో ప్రభుత్వో గావించిన ఆరోపణలు కేవలం రంగగారికి సంబంధించినవేగాక రైతుఉద్యమలక్ష్యానికి విధానానికి సంబంధించి వున్నందున యీ కేసులో డిఫెన్సు పెట్టుకోవానికి రంగగారికి పోర్తీ అనకా శాల నివ్వటం అవసరం.

కారాగృహంలో నిర్బంధించ బడి ఎటుట ప్రపంచంలో ఏ సంబంధం లేని యావరిసిక్కుల్లో మరొక కేసుపట్టి డిఫెన్సు పెట్టుకోవానికి ఏమీ అవకాశాలు లేవని నా చేయడంవల్ల ప్రభుత్వం నిష్పాక్షిక విచారిం న్యాయస్థానాలను పాటించ నిలబడజ్జు తీర్చివేయదు.

కావున రంగగారిని వెంటనే విడుదల చేసి డిఫెన్సు పెట్టుకోవడాక అవసరమైన నాకర్యాలన్నిటిని విధిగా కల్గించాల్సిందని ప్రభుత్వమువారిని పంపుమువారు కోరు చున్నారు.

ఈ కేసులో డిఫెన్సు పట్టి వ రా సా రైతుమహాసభకు మందసా కాల్యాలకు ముడిపట్టిన ప్రభుత్వపు ఆరోపణల నిజ రిత్వాన్ని లోకానికి వెల్లడించి రైతు ఉద్యమముయొక్క ధోరణిని దృఢపరిచుట అవసరము గాన రంగగారు వెంటనే బైటకు రావలసివదిగా యాచిమిటీ వారు సలహాయుస్తున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకీయం

ప్రజాస్వామ్యరంగగారిపై మద్రాసు గవర్నరు వెంటివారు జారీచేసిన రెండవ ప్రాసీక్యూషను మొత్తం విచారణకు వచ్చినది.

గత మాసములో మద్రాసు గవర్నరు వెంటి వారు మందసా పోలేను కాల్యాలనుకొని చేసిన ప్రత్యేక ప్రకటనలో, పరాపాలోనరిగిన రిమామి మహాసభలో రంగ గా ప్రభుత్వము చేసిన ఉక్రేత పూర్తిమైత రుక్మిణిసంయుక్త విచారణ విధానము, మందసాకాల్యాలని ఆగ్రహాయమిచ్చామని ఆరే నిర్దేశించి ఇచ్చిన ఇక్కడ మద్రాసులో శ్రీ రంగగారినివించి, అక్కడ విలయవిగ్రహం బా యలకు తేలిస్తే యిక్కడలో మేమారు 30 మంది మృత్యువాదముగలవని కేసులను పెట్టారు.

ఇది రంగగారి వ్యతిరేక వ్యవహారము ఈ క్షణిగతియగు నాటి ఏ రిపోర్టులో ప్రాయముల మీదో రిమిటాషనులనుకొని వర్తించు, అయితే వారి యజ్ఞమహారము వారు ఉద్యమమును, ఎవ్వరూ వచ్చినది కాని, యిది అట్లుకాదు.

అసలు రిపోర్ట్ ఉద్భవము, ప్రయలో తిరుగు కాలము కార్యక్రమములకు పురికొల్పుతుందని ఆరోపించ బడుచున్నప్పుడు, ఫలితముగాని కిపాక్ ఉద్భవము యొక్క సంపూర్ణ ఆహింసా తత్వమును, ఈ ఆరోపన యొక్క నిరాధారతను ఋణాత్మక చేసేందుకు అయినా, ఈ కేసులలో గట్టి దీక్షమృదు పెట్టిఉన్న యదాశ్చయను లోకానికి వెల్లడించడము ఎంతో అవసరము.

అందుకే గాంధీగారు నిన్న ప్రత్యేకంగా తంజినిచ్చియు రంగగారు కారాగృహమునుండి విడుదలవచ్చి, ఈ కేసులలో డిఫెన్సు పెట్టించడం ఎంతో అవసరము.

రంగగారివంటి ప్రధాన కిసాను నాయకులందా ఈ సమయంలో తెయ్యిపోతున్నానని ఈ ఆరోప నను అధిక్షేపించుటచే విడుదల పెట్టడం కిసానీ ఉద్యమములో మందిరికాదు మోదగ్గిరాదు. మదరాసు గవర్నరు వెంటివారుకూడా మిగిలీ ఈ కేసులచే రంగగారిని విడుదలచెట్టి, యిప్పుటి ప్రాసిక్యూషనులో రంగగారు తగినదీక్షమృదు పెట్టుకోవానికి అవకాశమిస్తే, మందిసాహసీను కాల్యాల పూర్వమునే సంబద్ధములను గూర్చిన యదాశ్చయము తమకు తెలుపజేసేందుకు సహాయ భూతులౌతారు.

తాము నిష్పక్షపాతముగా నిలచి, మందసా పోలేనుకాల్యాల విషయంలో ప్రజలకు సంపూర్ణ ముగా వ్యాయమివ్వకలెండు అనరీ ప్రాసిక్యూషన్లపై కర్ణవచేయాలని, తేరా, తుదిభంగా ప్రాసిక్యూటరు చేయవలెమనూన్న రంగగారివంటి నాయకులకు విడుదలచేసి, తమ్ము తా ము డిఫెంసు చేసుకోవడానికి తగిన అవకాశాన్ని కలిగించాలి.

ఇదే మద్రాసులో ప్రత్యేకముగా సమావేశ మయిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారి కార్యనిర్వాహకవర్గంవారు నిర్ణయించి కోరవలసిన ముఖ్య విషయం; ఆదలంపించవలసిన వర్తతి.

మహ్యమున కంటి, భారత పాటియ సర్వసి వాని యింతగా కోరుతున్నప్పుడు, రంగగారు బయటకు రాకపోతే కిసాన్ ఉద్యమమునకూ, కార్యగమనా సంబంధమేలేనది. కిసాన్ ఉద్యమము దౌర్భాగ్య భూయ్యమైనది, మిగిలి ప్రాయ పడడానికి కాకమాకుండు.

కొద్ది లెమ వ్యక్తిగతమైన రానికయాగ్గిపా యములు ఏమైనప్పటికూడా, కాంగ్రెసుకు, కిసాన్ ఉద్యమానికి, మూల సిద్ధాంతాలలోగల అవిశాసాని సంబంధాన్ని లోకానికి చాటుతున్నది, రంగగారు యిప్పుడులో గాంధీజీ మీ మాకు విరూప సహించాలి.

మటుకు పచ్చిపంపెనీపూత్రమున రంగగారిని నూర్చి ఎవ్వరూ ఏవిధంగా కురిగిపాటు పడదా నిక అవకాశము గాని అవసరముగాని లే కేరదు.

మటుకు పచ్చివా, అయి విర్బంధవాదపు టుర్టులు, అమై—యూజీ—యూరెండింటి కల్ల వారిమొద్ద కార్యకర్తలమెంతో పుండు.

కొద్ది వారు వెంటనే గాంధీజీ కోరికలు అనుసరిం రొండము ఎంతో అవసరం.

14 తేది.

హిట్లరు ఆశయాలు

నే 13 తేది ఆమెరికా ఇరికా ప్రధాని కార్యమహా శాసనాసనాలో ఏర్పడిన 32 ఆ యముల నుండి ఇటుల తేలివెలుగు.

అమెరికాకు హెచ్చరిక

ఆమెరికాఖండము ఆమెరికావారి చేపడని యూరోపాఖండము యూరోపియనులకు చేరిన దిను మూలమును ప్రమాదముగ గుర్తించి నేమ ప్రవర్తించుచున్నాడు. ఆమెరికా ఖండం వ్యవహారములలో నేను జోక్యము కలగజేసుకొని ప్రయత్నిస్తున్నాననుట కేవలం నిరాధారమైన ఆరోపణ. ఈ విషయము ఆమెరికాను ధియించుట కల్పితము. తమ పరిమితమైన కాలిగ్ని లను వృద్ధిచేసికొనుటకు ఆమెరికా ప్రభుత్వంచూకు గావించుకొనిన నిర్ణయముతో కాకట్టి ప్రతీ యములేదు. మితిమండులీ రాజ్యాలను ఆమెరికా వారెంతో సహాయముపంపిడము యధ్యక్షుడవ్వం సావమును కూర్చుకాలగు.

నాటి కుట్రలు

కరకాలలో నాటిల గుట్రలనుకొని ప్రకటించ బడుచుండే వార్తలన్ని ఈ ప్రాపంచానికి చెంది ఆధారరహితమైనవి. విదేశాల్లో గుట్రలు ముట్ట నుత్తురువివరించు.

అరెస్టులు.

గాంధీజీ వ్యాభ్యాసము

ప్రతి అరెస్టు నామానకీ ప్రతిభులనను ప్రపం తెయ్యు చున్నది. కాని నాకలంపు లన్నిటిని ప్రాతలుగామాట్చి స్వభావము వాదికొను ము కలంపులనూడా తగిన ఫలముల కొనిండుముడు ను. అని మనకుగాని. ప్రపంచానికిగాని తెలియక పోకచ్చును. నవీరింగముగ నాప్రకటన తెల్పుచ విప్రయోజనమని తదించిరిని. యుద్ధసమయంలో అన్నియు కాశ్రీయమైనకే, అన్నియు ఆకాశ్రీ యమైనకే. నామటుకు నేను నేను యుద్ధము ఆకాశ్రీయమని కలంకును. అందుచే నిర్బంధ మంతయును చెడ్డపనియేనా దృష్ట్యాను. ఇంకా యుద్ధానికి పరిహారము చేసిని కేసిండు కను కొనిరేదు. యుద్ధమువలన వెలుల రాధిపతు మిన్నానో, యుద్ధముచేయవారి నిర్బంధదౌర్బల వలన అటుల రాధిపతుమిన్నాను. భారతదేశం లోపుండే వింత ఏ కేసుమంతు నిర్బంధులంపిని నాటిల ఎడ సామధూరి కలిగి పుష్పంచుకు అరె స్టు చేయబడుటలేదు. ఈ ప్రావృత్యార్థానికై తమ ముందే తేజభక్తులను ప్రభుత్వం అరెస్టుచేస్తున్నది.

తమదేనంబట్టి భక్త గలిగివుంటుంటయు, న్యాయంప్ర ప్రయులుంటుయే దోషమగు చున్నది. ఇంతింతో మరొకారణముంటు ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించుటయుచే మము.

నిర్బంధము కీడ్రమును యుద్ధది. కార్యమును పరి కల్పము కార్యమును తగిన ఫలమున్నది వాటి తెలియను. కార్యవ్యతిరేక వారియే కార్యము యు కార్యము గావించుయిండుకీడు.

అందుచేత నిరంకుల యా ఆర్యులు గావించుచున్నామో, అరణునుటలేదు. ఇకలూ ఒకసార్థి కార్యకమనానందకీ పాఠములను

మరదే వాడుకగాని, వాటి సంబంధించిరేవు. కొన్ని దేశములలో ప్రభుత్వమువారికి ప్రకటించుగా మందేవాడిని ఆపవలెమనాడవరే ఆయా ప్రభుత్వాలు యా నిధంగా ప్రచారాన్ని పాస్తున్నాయి.

బైటనుపట్ల ఉద్దేశం

యధావిశిష్టావ్వం అర్థమిందిన కాలిగిట్టు వలెల వ్యతిరేక చేరగాని నేను కోరుచున్నాను. అంతగాని, గ్రీటిక పూర్వార్థమున వ్యయమింప యుట నా ఉద్దేశమని నేనెప్పుడూ చెప్పలేదు. కాని ప్రస్తుతము ఈ ప్రామాన్య విధిత్తునుకొని దివ్యుండేవారే అధికారాన్ని నిర్మూల్యము. గ్రీ టును నా ప్రామాన్యన్ని పాటిత్తుండే ఇవివర్ణమును పాళిపింపిరినాను. సముదించె బ్రతుకుండే అధికారిం అంత ముంచాలి.

శాంతిని కోరుచున్నాను.

నేను శాంతిని కోరుచున్నాను. కాని కేవలం ఒకవండ్లికలెల్ల. శాంతి నుకొను. ప్రపంచ ముండి విడిచి నాకుంటి విశేషము 5 లా 5 వ రెడు. పెద్దవాడుల అమరములను అందరు నిర్మరువివరించు.

యుద్ధ భూమికి భారతీయ విలేఖరి

లాహోరునుండి వలసవచు “క్రియాశా” కార్యకర్త సంపాదకుడుగా మండిన డి. టి. దండగారు యూరప్లో ఎదుగు యుద్ధమును నుండి వార్తలు పంపుతై లాక 17 క కానీ నున విమానముపై ఆరెగ్గాండ్రయాకు నర్దిగాను. ఒకతర యూరప్లో, పెళ్లదానికి టింకే పోతే, ఉర్రం ఆరీకాయలకి అంగ్ల యుద్ధి యుద్ధరంగపు వార్తలను వినిపిస్తేయివరింటి.

యుద్ధ కమిటీలోనుండి రాజీనామా

కమిటీలోనుండి బయటవుండియో తెయ్యక ప్రయోజనకాశిగా పుండవచ్చుని తెలంపుకొని మిరట, ఇండియా ఎక్స్ ప్రెసు సంపాదకులు పారిక శ్రీనాథ గారు, డి. టి. క్రిష్ణమూరతిగారు రాజీనామానిచ్చివారు. “హిందూ” పత్రికా సం పాదకుడు క. శ్రీనివాసుగారు కమిటీలో వివిధావలంపంకు చింతింపు తెగ్గవారి నామం గిస్తుమిన్నాయి. అన్ని రాష్ట్రాలందుకు విక గాటిగా ఇవి లకునుమందుటయే దినికి సాటి. అయితే కార్యగమన నామంకొ సేరికొనింపి నున్నాను. నిర్బంధమంటే వారెన్నోయితునియం కలంకాలయ. కానినోల్లంపనమన్నా వికధిమను నిర్బంధమే. అయితే ఉద్ధయము వ్యయంగా చేయవది. నిర్బంధము పలుపిండు వచ్చుకే.

ప్రభుత్వకేక వినింది రిగినంతమంది నిర్బంధాలకు సంసిద్ధము అరెస్టు గావించుట ప్రభుత్వానికి మహావ్యయమునలలు చేయవలెను. ఆవిర్య యిప్పుడు కేసుకో నుటూ, మామనూ అనుపదే కేలవలసి యున్నది.

కథ:

నీలాపనింద-

—కొక హస్తీ లక్ష్యకాంతకర్మ.

(1)

ద్రోహిణిగడకు దక్షిణ వైపుగా చిన్న పసారాలో కాపురం వుంటున్నాడు కాపురము. కాపురం అతని కుమారుడు రాగడు. రాగడు యే అందమైన కాలకాన్ని పేరు రాగడనియే పిలిచిపోయింది.

చిన్నపసారా, అచిన్నపసారాలోనే కెల్లాం దివ్యుని నిడిచేసి కురిచిపోయి పాయల్రం వచ్చే వాడు. ఈ మధ్యకాలంలో ప్రాధుని ప్రాగిపోయిన ఇంత గంజిబిళ్ళతోనే వుంటాడు. మధ్యాహ్న కాలంలో అందరితోటి యింటి కట్టానికి వెళితేను. అందుకని కామందులలో పని యేవో ఒకటి చక్కచెట్టా వుండేవాడు. వూరికేవలం దే వాడుకాదు. పిడి ప్రముఖ కామందులు "రాఫు ఖుల చాల గట్టివాడని మృత్రం" అనేవాడు. కాని వాస్తవపురిక అధనంగా కాపురమునెడల వేరేవాడు.

వంకటి చదువుకోకపోయినా చిన్నప్పటి నుండి పసారాన్ని పాడువుగా పెట్టుకొన్నాడు. తనభర్త తెచ్చిన చిచ్చుమంతలోటి ముంబెడు కేసర్ల వినిన నంకటిగా మార్చేసేది. రాన్ని పిల్లలకు పెట్టేది. భర్త ప్రాగకుంటే తానూ యెందుకు ప్రాగకుంటే అని అమె కట్టుకొని పరివ్రతాధర్మాన్ని అవలంబించి భర్త తోటి రామాంకరంకే ప్రాకారాలమున నడిచి ఎగిరి పాయం తనమున భర్తతోటి నడిచేది నంకటిని. సరిగారింటే ఆధోనమకు ఒక్కతూ అను కూడా సరిపాడ్యుడికాదు.

ఏలావా పిల్లలకు కడుపునిండా అన్నం పెట్టేది అని ఆత్రంతో ఆలోచించసాగింది. ఒకరోజు ఏకటి రామకూడా కూడిపోవడానికంటే తేలు ఉపాయంలేక పోయింది. ఒకరోజు కనుక్కున్నాడు రాఫుపురి నంకటిని.

"ఏమేయో! మమ్మలా కూరికరావడక నాకేవలం లేదు. సరికావో పిల్లల్ని ఒంటిరిగావడిచి మమ్మలా రామాంకరిని ఖండించగా నీకేవలం! కాని ముందుటిపాదార్థం భర్తతో ఎగపాలు కట్టి నీకాన్ని పండుకోన్న ఆధారాని వంకటి కూరిక పోయ్యడే!

ఒకరోజు వంకటి కూరికపోయి అసహనంతో యింటికొస్తుంది వైట చెరుసులో వడ్డన కట్టుకొని చేసించన్నం చిక్కిబట్టి అవు మాడయ్యెదడు వచ్చేలా. ఎదురే వుయ్యాలలోనూచింది కెడ్డై చేపు వాచవడకే. కెడ్డైతేను. నుం మెగలయింది. వడ్డైల్లోని అడిగింది. వాళ్ళూ న్నెక్కికే మ్రా మ్రుక్కెత్తించి యిద్దరికీ పోయినాడు. ఆకాలరాన్ని యింటా బయటా వెళింది. మువకు పువవుల కోణంలో (కామందు వారిది) చుటుంబిడ్డ.

ఆద్రవని రాత్తేనే భరువైననుండే తేలిక పోయింది. ఒక్కసారిమీసన తన దుఃఖం అంతా వింగిసింది. పిల్లలుమీసతో పోకూడానిని చిక్కింది. అక్కడికిపోయింది మూచింది.

కెడ్డైలు లేచేసేంది. వాటికి యెండిపోయి వుంటు వాటికూచి లడివుంది. రామాంకరినం అది అతని మనసించింది. ఎక్కడదేని దుఃఖం కలిగించకొచ్చింది. యింటికి వూర్వంకనకు కెడ్డై ఒకటి మూడుకోణాలు పిడి. మరేదేచి వచ్చుకూ మూడుకోణుకు వరకు కలిగించి పిడిన రంగడికా

మైనా యింటిదుఃఖం కెండివుండలే! అనాడికేకు కలిగిన వాకూనంకె కెడ్డైలలోకెల్లా రామాంకరి కెడ్డై! అటువంటిదిడ్డ...ఏమైనా వ్యావలచేనా? లేదు. చిన్నబిడ్డ. సాలకోసం యేడ్చియేడ్చి మెదడు మరణించిన చిన్నకూడనుచుచి జూచి యేడ్చు మొనిరెట్టింది. ఎంత ఆవుకో ప్రయత్నించివా తనకు కేక్యంకాక పోయ్యింది. అన్నవంకడు కూడాతోచాల! కొంకడి కడలానే వుండి పోయింది.

ఖారించే వంకపోయిన తనమేనుకే ఆలా మూడు కొచ్చి యింట్లో కూరిచి ఆకొనువును ఆవుయ్యెలను జూచి యేడ్చు మొడరెట్టింది. మాటిమాటికి మమ్మలాన్ని నామకొనేది. చేవునచ్చి నిక్కటాడు మమ్మన చన్నులజూచి ఆవధి యింక యేలా కమించేదని యోచించి యేడ్చేది. వూర్వం మూడెండ్లు కిందిచి మరణించిన రంగడికి తనకామం దురువారి యింట్లోనుంచి బ్రహ్మపాలు పోసేది. యిప్పుడు యాదిడ్డపుట్టిన వేరావక్కలం వున్న లంగా పాలుండిపోయింది. యాపుష్కుల డ్డీరా కలికే బాధం యేమి! అడిపి గాదిన చెన్నెల కైవడే!

మాటిమాటికి చేవునచ్చిన చిచ్చులకు ఏమని ప్రయత్నిస్తే మచ్చేరామని నుఖించి రుఖించి కృణించిపోయ్యింది.

ప్రాధుకుంకేవలం వచ్చాడు రాగవులు యింటికి. మూరంనుంచే ఏమైనా అమంకళం కలిగిందా అని భయపడుతూనే వచ్చాడు. తీరా ఇంటికొచ్చేటటు నెత్తిన పిడుగువడ్డదని గ్రహించాడు వంకటి చేవులకల్ల సే. రాఫుపుర్ని జూచే వలకు వంకటి చేవుల జూచి చేసింది. వామూ కూడా నెత్తి నెత్తి కొట్టుకున్నాడు.

అనాడురాత్రి యెవ్వరికీ నిద్రపట్టలా, ఆకలి యనుటలేదు. మరునాడు పాయల్రం తేచింది పోయ్యలో పిల్ల.

ఈనెలం కలిసిగాలేదని వాళ్ళిద్దరికీ ఒక గిరి బయలుపడింది. అందుకని మర్యాదు తన డిరెక్టర్ ను పిలవకాయతోపులోకి. అక్కడి భామందుల్ని అడిగి వుత్తయ్య గ్రహించి చేరాడు తన వూర్వపు భామందులకు తనపై యనుమడించింది కోపం. నిష్కణ్తి యెటంగించాడు. కాని కోపం కొంతం చాలా ఏంకేస్తాడు.

(2)

రామమూర్తి పి. ఏ. పోస్టై వేటికి యేడు వర్సెలైంది. చిన్నప్పటినుండి చాల మరుకుగా

పుస్తకాలు స్వేషనరి-

మేము నూతనముగి నెల్లూరు చిన్నబజారులో కృష్ణా & కో., అను పేరుతో పుస్తకముల పాపును వ్యాపించియున్నాము. సరిస్కృతి, అక్షర, అంగ్ల, హిందీ, తమిళ పుస్తకములు, స్కూలు పుస్తకములు, స్వేషనరి సామానులు యెవరికీ యే పుస్తకములు కావలసినను, సరస్వతి సెలలకు దొరుకును. గాన తామెల్లరు మా వ్యాపారమునకు తగు ప్రోత్సహమియ్యగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

దవారు } కృష్ణా & కో.,
నెల్లూరు } యక్ వెల్డర్స్ & జనరల్ మర్చెండ్స్.

ఎక్కివచ్చిన వాడటంచేత యింకెయ్యెట్లుకే ది. ఏ. మొదటికరగతిని ప్రక్రియచయ్యాడు. పిదప యి. జి. ప్యానెయాడు. అయి ది. యి. ప్యానెయాడు.

లి. యి. అఖియేటాను తన యేడాకాల దిమ్మ కూడ్యం అయింది. పిదప పే. చ. రు. కు Articles వ్రాయ మొదలిచాడు.

వుండగా వుండగా తనమేనుమకు దయనల ఎట్లకో ఒప్పా రామమూర్తికి 9.1 Post వూడి వచ్చింది. వాంట్లో మహాకీర్తి గడించి ఒకే మెట్టున Circle అయి Next Deputy Superintendent గా అవదానికే కోర్కె గడిచివున్నాడు రామమూర్తి.

(3)

అని కేసరిదివాడు. ఎక్కి. జూచివా కమ్మల పండుగ దృక్కాతే! వసంతయుకువర్షం వసుమతికి కూడా కేక్యం గాని సమయంలో అక్కం గాకపు దృక్కాలు...వర్షం కలిపిగాని దయ్యలు ఎక్కి. వ జూచివా కెల్లవిరిసి వామూనాచిరి...వదం యేలా వర్షం కలుగుతాడు. వైదలు, అప్పటి కప్పుకో కోరికటి పాలలలో కుప్పలు కుప్పలుగా వేరుపడివున్నాయి.

వరిసిరిక్కుమున్నూ ఒక్కొక్క గ్రామాధికారి యింటినుండి Sub Inspector's office కు ఒక్కొక్క Report పోతూవుంది. "గ్రామం లో కంకరివాల జూచి గా వున్నాయి. ఎక్కి. వ జూచివా కమ్మలు రాత్రిళ్లు కాలగిడుకున్నాడు" అని సారాంశం.

రామమూర్తి ఆ circle కు S. I. అడు ఒకరోజు అగ్రామాన్ని camp చేశాడు. విచారణ తీవ్రంగా పోగిస్తున్నాడు. ఎక్కి. వ ఆంకు కోరికలా, ఏమాత్రమైన ఆనోకే తీయాలని పోలి నులు లెస్సగా ప్రకర్షించుతూ వున్నాడు.

మధ్యాహ్నం మూడుగంటలకు వెంకటేశం ఇంటికొక్కాడు. రామమూర్తి, office కి ఇది తనకు మంచి సమయమని గ్రహించాడు వెంకటేశం. తన కోటలోనుండి రాగడు పల్లిపోయిన విషయాల్ని వ్డై వధంలోనికి క్రిచ్చు కొని తనకు రాగడిపై నుండు యాసంతా చెప్పి గ్రక్కాడు. ఆనోకే దొంగక్క తికమకలు పడు తున్న రామూర్తికి వలకులు అమృతధారి వింది. ఆ! I mean He is a bloody rogue అన్నాడు రామూర్తి. తానునన్నిన వల లో జోల్లకొట్టాడని గ్రహించి వెంకటేశం మది కొంత స్పృహతరంగా ఒత్తి కిస్తాడు.

(4)

రామమూర్తి తానే నేనుఆనోకే తీరాని 10 రోవంతో తేనాడు. నులుబెరాడు "ఏయో! Three, forty seven, రాగడ్ని కంకరిచ్చేయ" అని ఆర్డరిచ్చాడు పోలీసుని సేవా గర్వకలాంటి అధికారాల్ల వెంటికి జూగడి

దగ్గంకు Three forty seven న్న చుంబి కేసింది.

రాగడు యింట్లో అర్ధాన్నాన్ని కెండ్లో కలుపుకొని 10వంతో పోమకొని ప్రాగుకు న్నాడు. కంటికిల్లోడు భుజాన్ని యెక్కి వా యవా...కొబా...అన్న...అక్క...వంబా విలోచి వున్నాడు. వాడినోట్లో రాగడు తెగు కులు ప్రాగుకూపున్నాడు. తానం రాగడ్ని తన బంతోకే "వేసే" అంటూ వత్తెయూ దిగుని స్వగంతో నాన్నకు కుంపున్నాడు.

ఇంతలో వ్రేల్లకూయూడు ఎట్లకో "తారా, చూచేసేకో హామిపోయాడు. "ఏయో! రాగడూ! ఇక న్నెక్కురు పంపున్నాడు. మయిలరేరాడు జూచివాకో. మదుమ్మన్న అన్నాన్ని అట్టే తరి ప్లివాడినో ముద్దిదుకొని కిర్లిగగకుచుండి అన్నా మువకు రాగడు న్నెక్కిపోయి వధిని కడచాడు.

"ఏయో! కంకరికం చేకావు. రెప్ప. ఎవరి తరు చేకాడు పోలికాడ. ఎక్కి. వ రాగడ్ని రాచావు. రెప్ప." అని ఒకే వంక్యంకా రామమూర్తి వెల్లొకలంటంగా అడిగాడు.

"వ్రథూ! ఏం యెనుగను. వారాల! రాగడి తనం యేంకో యులడు పామే!"

"ఫీ! పెదవగాడిరే! రెప్ప. విశ్వమి చేయ మలే! నింకెచ్చేయ్య. ఎవరెకు కెయనోన్నా గు పికోనూడ. ఎంకు చేకాడు! నిక్కడ వాచాడు వాస్తావ్వి....."

"కూరూ! .....రేరూ!..... ఎంకుమ చేవాతోకే పోయ్యేవావ్వి కామ...."

ఫీ! గాడిదా! ఆతోరికే పోయ్యేవాడివికావు. కిడి అబద్ధాలు కెప్తావా? మింకుమలోరాకావా? కెప్పు యెక్కి. చెట్టావు....."

"బాబూ నేనాచస్తావనిక పోకు. కాలా రచ్చించండి" అని దీనమను చేకాల్లో అప్పటి జనులకు పరిచించాడు. ఆ! Inspector రచ్చిం చదానికే వచ్చింది. ఎంకు లో రాకావా? కెక్కెయ్.

"బాబూ యెనుగను"

"ఫీ! పెదవగాడిరే! ఎన్నిమానులు చేప్పివా విన్నావుకావు" అంటూ చదావు తమక మోల సాగాడు రామమూర్తి. పానం అంటారే కాని అక్కడున్న వాళ్ళొక్కరైన వాడెంచారుకాదు.

కంకాయతోపు కామందుకూడా వున్నా దుక్కడ. అరెవ్రవాలో నిష్కీకీర్త్యం బయలుపెట్టి తన్ను రక్తిస్తాడెమోన్నాడు. ఇదావు చిట్టలు తింటూనే నెడ భామందువైపు దివంగా పడిం చాడు. కాని ఆహారాణ తనపై ఏమాత్రం వ్యాధి వ్రయకోకుండా వుండేందుకు చూచి వాంపెట్టు వడించాడు. చిట్టలు అధిమవుతూ వున్నాయి.

వత్తవేగకే లైసెన్సా ఖరీదు నోవచ్చింది అనుకోకేట్టుగా వుంది యాకేమ. ఎన్నికెట్టుల తినియైనా వత్తావ్వి నులుపెట్టాలని రాఫు పులు దిక్కికుడయ్యాడు. కొంకరేవటికే రాగడి వోటిసుండా అబ్బిం కెప్పరానే జూచిని రెంకొరింది. కోయిని చిట్టలు తిప్పించుకోలా నికైవా అబ్బిం కెప్తాను. కాని రాగడా చిప్పలలయోకేమ.

అనాడు పాయల్రంకు రాచిది మరణం గ్రా మంలో కెళిక్కెంకి. వంకటికి కెడ్డైలో తన గినా కవిం దొకటంటా వూకో. ముం వంక త్తెను రామమూర్తి ఆ Circle కు Circle Inspector అయ్యాడు.

*
 మధ్యకాలమున నడుచునట్లు కావలసిన విధము
 నుండే కుటుంబము విచారించుటకొక విధముగా
 నుచు వలెనది కాదు. ము. ప్రజ్ఞాపాదమునందు
 కాని నడుచునట్లు విధముగానుండవలెను.

విషయ వంశాను క్రింద ఇచ్చినట్లు సమ-
గ్రహణము చేసికొనినట్లుగా నున్నది.
ఇది అప్పుడే పరిచితి. సంస్థానము యొక్క
విషయము మేల్పడినా చేయుటలను విషయ
సురించిన్ని. సంస్థానములో కాంతికిని
అందించ వలసిన విషయం సురించిన్ని
అందించి.

[illegible]

నెల్లూరు ముచ్చట్లు.

విమర్శనలు.

విదవటారు కామమృ

గారి దాతృత్వం.

విదవటారు ఎల్లా బతుకురామా మంచి ఉన్నచోట ఆలా పట్టడంకాదు. బుచ్చిలో ఎందరో భవవంతులున్నారు. కావలెనా పెద్దలున్నానీ, కావలెనా గలవాడున్నాడు.

ఆ గ్రామకాపురంధరులు మాకిలపాటి రామమ్మగారి కుమార్తె కామమ్మగారు 80 శేద బిటుంబాలకు పురికింగా స్థలమిచ్చింది, వారికి భవవంతులకు విన్న రామమందిరం నిర్మించి యిచ్చింది, త్రాగడానికి మంచిబిళ్లవారి త్రవ్వించి యిస్తానన్నది. ఆ ముచ్చయి కుటుంబాలు దీపం వెలుగుతున్నవనితా, అబ్బిల్ల గ్రామిణులందరూ ఆదారించి పూజించుచున్నారా? అట్టి పూజనూ, ఈలాంటిదానిలే అవలంకరించి అనుభవించేది.

ఈచెల్లలో వార్షికానికి రామమ్మగారి కేయలో బంగారు బానికమ్మగారి కేయలో ఎన్నో దానధర్మాలు జరుగవలసియున్నవి. ఎందుకంటే ఆలయం పరిసరమున్నది. అదేవిధముల నైతికవిద్య అను పురుల పోషణ ఇత్యాది తెన్ను దానధర్మాలు చేయ్యవచ్చు. ఎన్నడో ఏమిటో.

వెంకటగిరి దివాను.

ఐంన సూపారు సర్కార్ తిక్కడు గా పురికిపోయి లక్ష్మీరాజగారు వెంటగిరి దివానుగా వస్తారన్న మామయి అబద్ధమని తేలింది.

మూకాపాట తెలుగున్నాడు వినండి! మహారాజు మహారాజు పెద్దని పాగేమకు వెంటగిరి దివాను అనేవాడు రాదు. ఆ నలు యెందుకు రావాలో తెచ్చండి?

బుచ్చి పంచాయితీకోర్టు.

వికారణం తేలినతేదీని జూదవారు ప్రతి దింటువనికి పూనుకోవడం ప్రతిపాద్యమే. అలరామరెడ్డిగారు సూడ రాజీవాడ యిచ్చి ఇలువకులు ఏకభవించి సదుప్రణామి అని ఆకర్షించి వదిలిపెడితే సహసుంటుందిని మామలచో.

ఇటువంటి పెద్దరెడ్డు ఆందులో ఉండటంకేక కాగాపాగుతుంది.

నెల్లూరు సోమస్థేషన్.

పూజాఫారం చాలా తక్కువగా ఉంది. అలాగే వంకరగానూడా వుంది. ఆకారణంతో త్రెయిసు నిలిచివున్నది మరొకరు తలపెట్టిన కనమ్మ పెట్టి పెడితేనేగాని ఎక్కడానికి దిగడానికి పొగ్గం గానూ, స్త్రీలగతి, ముసలివానికి అదిచెప్ప వాధ్యంగాదు.

20 వేది పాయలకిం 7 శేలంబు సూపారుకు సోమస్థేషన్ ప్యాపింబులో ప్రయాణిమిలు దిగక ముందే లో యిచ్చారు బండి కిరిలింది. ఒక స్త్రీ దిగడంలో అపాయం జరుగవలసిందినది. నైతికంగా తిప్పిపోయింది. మరొకప్యాపింబు దిగడానికి ఆవకాశంలేక వేదాయపా శేంబో పాపింబులకు గానెచ్చి వెల్లాయువరావలసివల్లు ఏర్పడింది. ఇందుకా పూజాఫారం తక్కు, కొద్ది, తిరిగిగా ఉన్నచోటకు. ప్రశ్న అధికాయలు యిది నిమగించింది అనినది.

అప్పారాజుగోడకు నోటిసు.

అప్పారాజుగోడమీద యెద్దవార్లు ధియంక రుగూ అతికొద్దిగా వ్రామన్నారని అవత గ్రామపంచు పోలీసువారు నోటిసుయిచ్చారు.

బుచ్చి పంచాయితీ యక్స్ ప్రెసిడెంటుకు ఒక చిన్ని ప్రశ్న

20 యెండ్లనుండి యాభాగ్లు తమకున్న గతమై యుండగా, యాదేడు విడిచిది పొనుంట పో దిక్కు అధ్యక్షుడయింది గ్రామభివృద్ధి సంఘం వారి సహకారం, కృషివల్లనేకదా? ఈవాటి గ్రామ భివృద్ధి సంకల్పమంటే విముక్తి కలిగింది కారంటే గత్యవసరంలేక విషయంతు!

తమరికి ఒక్క ఓటన్నా మెగారిటీ వచ్చి తుంటే పోటీచేసి తుండేనాటిమా?

బుచ్చిబిళ్లకు ఈవాటికి పాఠశాలకు అధ్యక్షుడై వాడంటే అందరూ సంతోషించారు. కాని 11 గాంధీవెదుల వైభంలో అధ్యక్షుని పుత్రులంతమ దిర్యావాదిగా అయిదుట పిల్లలని 50 గలాల మాగలలోనే దింపి పొరిగవవాడవు పొగవలవాని టనే నిజమేనా? ఇదేనామని పొరిగవనే? అధ్యక్షుని పిల్ల కిరీ?

ఈ రెగింపుకంటే దిను పిల్లలో పోతుండా చేయ గల్గింది. కాని తక్కు మీటింగులో అధ్యక్షు స్థానంలో పాఠశాలకు టాక్స్ వచ్చు తమరు ఏటుల మీటింగుకు పాడయిపోగలరా?

—నడే.

గాంధీగారికి గ్రామధర్మము

రామవగర రాజాగారు భీమరాజా అను గ్రామమును గాంధీగారికి దానమిచ్చివాడు. ఈ గ్రామముందు చంపారాన సత్యాగ్రహ దినములలో గాంధీగారు చాలాకాలం నిడిసివారట.

గామయంక్కు పాలు అదాయము 20 శేల మామాయలు.

జూన్ 17 వ తారీఖున పాల్నూలో బహిగంగపర్ అధ్యక్షుడవను రాజేంద్రరావు గారిని గ్రామదానమును సూచించి గాంధీగారియొక పరచ వలయునని రాజాగారు కోరినారు.

భిక్షురూనాయకుని ఆగ్రహము

పర్ నిలిచిదు గామ తేదిన చందమర్ల ఆలో నగు అవత్యము. తివభాగ్యమ నమర్చింముకోనే ఒక రాజేయలెత్తు. ముప్పింబల కాగ్యనంభయమన విజయచెప్పండి అనేభోగిలో తంగాలు భిక్షు రునాయకుడు జూన్ 17 వ తేదీనకు మల్లయక్క గారికి కంఠింపెనాడు.

అందు పార్లమెంటుల చరచదానికి కిలుం దిడు గాన ముగ్యవార్లు అక్కడవ్రాస్తే అని చదువుకుంటుంటారు. ప్రస్తుతంయెద్దం వచ్చిందిక కోండి. కాని ఇదిమిలుద్దానికే ముందునుండి జమగు తున్న ఆచారం.

నామలచో ఏమిటంటే నిమవైచవార్లు, పురికిలో ప్రకటించబడిన వార్లలను వాఖ్యానాలు తెకుండా, ఆవార్లలకు కేంద్ర ఆయాపత్రికలకెల్ల వేర్వూ వ్రాసేటట్లు అవయవించడం అదనం. ఎందుకంటే ప్రజలు పిల్లలూ అవసరమైన పురా నులు విని భయపడవలదా నిజమైన వార్లలతో యదార్థం తెలుసుకోవడానికి అదికాళం ఏర్పడు తుంది. ఏమంటారు?

నా వ్యాసాలు కాపీరైటు చేయసు

గాంధీగారి ప్రకటన.

పాఠశాలలో గాంధీగారు వ్రాసిన వ్యాసాలను యింగుడుగిలందు ప్రోడిగిరింది ప్రకటించడంవల్ల, గాంధీగారి నిజమైన భావాలకు, సంగ్రహించబడిన ప్రకటనయొక్క భావాలకు కొంత తేడా అవ్వవచ్చును వచ్చుంది. కాబట్టి వ్యాసాలను వ్రాస్తే, ఈదిక్కు, తొలిపాఠశాలనికరా యని గాంధీగారికి ఎవరో మామించినాడు. యిట్లంది కలుగుకుండున్నదాట నిజమేనా కాబట్టి ముక్తం వేయవలసి లాభించిన రచన పై దీక్షితుని న్యాయంకాకుండా "పాఠశాల" పాసిపోతే తమకంటే చాలా ఎని గాంధీగారు సమాధాన మిచ్చినారు.

అమెరికా ప్రకటన.

"మాండెస్టరుగార్డియను" వ్యాఖ్య.

"గార్డియను" రిటిషు కలరుకొన్న పురికి గడ్డకట్టిన కచ్చక్కటిపులున్న ఒక్క మెట్టు తక్కువ, అంతే. భావమలెత్తనా, ఉదాహరణ ప్రకటించగల కత్తి గల్గియున్నది.

అమెరికా ప్రకటనకు ప్రతిపంది, అయితే బున గావించుటలో వారి రాజీయ చరచర కొనియాడవలసివచ్చును, భావతంతో పూర్వపు త్రోవకమగా, సెటర్లెటు కొంత ప్రయత్నించుమన్నందుకు వాక్యపరి అభినందించినది.

వరా... మామలచో భారతదేశానికి వచ్చి, నాయకులతో మాట్లాడి, రాజీయ సమస్యను పరిష్కారం చేయవలసివచ్చి మారించినది ఈ గార్డియను ప్రకటన.

భిక్షార్లు మిత్రమందలికి మిత్రులే

సంభావ ముప్పింబలకి అధ్యక్షుడయి, కచ్చా గునుంతు ప్రధాన నాయకులలో ఒకడును వచ యాగంకు బహుమారుగాని 4 క్కరకు, అర్చిని పాటి పట్టి సంభావకు దేదయినా, అట్టితేదన ముత్తరమమ్మలు తెలివితో వాటచే రానిది తా తెచ్చులు తెలివించినవియు, అది కాక మిత్రమందలివారికి, రిటిషు ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయి భిక్షార్లు సిద్ధపడి యున్నారనియు, జూన్ 15 తేదీన హెదరాబాదు నుండి ప్రకటించినారు.

ఇరిగేషను సభ.

తే 27-8-40 ది

అర్చునూరు తాలూకా చేకర్ల, పులవర్ల, కంధంపాడు అయిల్లువార్ల నిధి. కల్లూరు దిగ గును రెక్కూరులకెల్లను శ్రీ యు. పోస్టగడ్డి, కి. ఏ.వి. యల్. గాంధీర్యయనను. అయిల్లు వార్లు యాభివృద్ధి కచ్చుక పోషణ కావలెనని ప్రార్థన.

టి. నారాయణరెడ్డి, యి. బోగ్గు ప్రెసిడెంటు.

కీ. శే. శ్యామసుందరరావు

ప్రతి యి మిత్రులు శ్యామసుందరరావు గారి ఆకాశమరణ వార్త వ్యాపయింతు ప్రతిదే కియందున్నది. వధాపాలో కీమామ మహాభక్తు ఆశ్రింత జయప్రసంగా వడించగలరని భీమమై తురుతిచ్చుమయనకు మట్టుకొమ్మ. మన ఆశంట్ల పర్యవసావీరింతరము కైతులకై కలించియెత్తు బియ్యం, కమోమరైతుల రట్టుకుంకై అనేక ప్రయత్నములు చేసిన మంత్రి వర్గము నుండి గమనము వకు ఆత్యధికము గావించుమండిన జమాకర్లును ప్రేయోగిలూ, రాష్ట్రనియతి సంపూర్ణక కహించి జయదముగ విద్యహించి గల్గిన రైతువామమమ. మంత్రిగారూ రైతుల సత్సన్దము. యిట్టియెగింది రిక్కిందు కొంతమంది మమమ ముచ్చున్నవలెయిను. కొందరైతే నాగిమమై కుండుయెన్న కైతాంకిమమమ గొడ్డలిపెట్టు. వచ్చు కేవల్యుకొకటి అంధులై తాంకిమమ కేవల్యుగిందింకలను?

యభాంభుధిలో మునిగియున్న, విరిమయం మునకు వాఖ్యానము భూగర్భ పాపభూరితలని తీవ్రమైనను, విశిష్టమై కాంక్షిల్లుగాక. య. వెంకటనారాయణరెడ్డి.

ప్రీతిదీలకు వయోజన విప్య

విప్యరాష్ట్రములందు, కైలలోనున్న కైరీ లకుమార్తె వయోజనవిద్య గజపుటకై ఒక ప్రియమైన కియమిదేనామ. పురుషులకు వాగ్రమే ఆపీడుయొక్క పునరొగమి. ఇప్పుడు శ్రీ భువంకిమమడ ఈ విద్య గజపుటకు మన్నది. సంయక్త రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు మంత్రిత్వం ఆపీడుమమ మెంటు ప్రవేశపెట్టింది. ముగ్య రాష్ట్ర కాంగ్రెసు మంత్రిత్వంవారు గా ని ని అవసరించినారు. ఆపీడుమనే యిచ్చమమడ సత్కారమమ అమయి జయపుటకై.

యెత్తుకున్న కైరీయ విద్యా ప్రచారకుడు, బోధకుడు కాగ్రి 7 గంటల నుండి 8 గంటల వరకు కొంతకీ, మగలు 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు పంతులుకే. ఒక్కొక్క చరియ పురిటకు బోధవచేయవలసివచ్చుది.

విధ్వంసనందు

దేశ సంరక్షణ సంరంధము. దిక్కు పగలమందు కాలేకీ మైదామమలో అన్నిపాటిలవారు కనిపి నూమమై పుట్ట బహిగంగపర్ వారిందినారు.

విధ్వంసనందు, రిక్కింపు, పాటికై మమ్మగు అభింపమ నాయమలు రావర్ల వారు.

డిశలరాగారు మాట్లాడుతూ, "ఈ కాల స్వ విధామమను ఆవలంకించి, కియమి కి స్వ పరమంకుండి కాపాడుకోవలెత్త, పాధ గణ ప్రభుత్వ కాగ్యక్రమమును కొన్ని అంశములందు కట్టిపెట్టి ప్రప్రసామమున తేలిగగని మిలుమై అందరు యోచించవలసియుండుననిను, ప్యాతింత్రియ గోల్పోయే విమయమందు ప్యాతింత్రియమను గూర్చి తివద్యకించుట అమయి మయయి చేయవారు.

తేనెటి విందు

"అంధులెల్ల" సంభావమిదై ప్ర వ్యాపరీ వారాయుగమార్తె గారి, కల్లూరు అర్చిల్లు అపాపియెను తివ పున కల్లూరును మయయి బిరేఖ ప్రకీ ఆక, కి, కచ్చిగారు తేనెటియం వంపిగిది.

5000 10000 15000 20000 25000 30000 35000 40000 45000 50000 55000 60000 65000 70000 75000 80000 85000 90000 95000 100000

